

πές αλόκωναν τὰ σκοτάδια.

Ἡ Μιλέβα κοιμάταν, μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ γόνατα τῆς μητέρας μου. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἀνασηκτοῦσε κι ἔβλεπε λόγια ἀκατάληπτα. Ἐγὼ ἦμουν γαλήνιος σὺν τὸν ὄκεανὸ πρὶν ν' ἀρχίσῃ ἡ τρικυμία. Τὰ ζκυλλιά γαυγίσανε. Ἡ μητέρα μου γῆρε ὄσω νὰ θῆ ποὺ εἶνε. Τὴν ἴδια στιγμὴ μία τουφεκιὰ ἀκούστηκε. Πεταχτήκα ἐξω, καὶ ἦρθα τὴν μητέρα μου ἐπαλωμένη ἀκίνητη, κάτω: μὴ σφαιρα τὴν εἶχε κτυπήσῃ στὸ κεφάλι.

Τὸ φῶς μᾶς ἀταραχτῆς μὴ ἔδειξε τρεῖς σκιές πᾶνω στὸν τοῖχο. Ἦταν τ' ἀδελφὰ τῆς Μιλέβας.

— Σταθῆτε, ἄνθρωποι δολοφόνοι! Ἄμμα γιὰ αἷμα! Ἐτραβήξαν κ' οἱ τρεῖς τὰ μαχαίρια τους. Νὰ καὶ τὰ τρία σημάδια τους στὸ στήθος μου!...

— Θὰ πεθάνετε ὄλοι σας! τὸς φώναξα. Δυὸ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἔριξα στὰ πόδια μου ἐτοιμοθάνατος μὲ τὸ μαχαίρι μου κολυμβώντας μέσα στὸ ἴδιο τους τὸ αἷμα. Ἐνας μονάχα ἀπόμεινε. Ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ἀγαποῦσε ἡ Μιλέβα πῶς ἀπ' ὄλους. Τὸ χέρι μου τρομούλιασε. Ἀνατράχιασα ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια.

— Πέθανε κ' ἐσύ!

Ἡ Μιλέβα ἔμαθε δι τ' ἀδελφὰ τῆς δὲν ζούσανε περὶ. Ἐτρεψε δολοκλήρη σὺν νὰ πνιγῶνται, ἀλλὰ δὲν ἔχουσε οὔτε ἕνα δάκρυ.

Τὴν πλησίασα γιὰ νὰ τὴν σφίξω κοντά μου γιὰ νὰ τῆς δείξω τίς τρεῖς πληγὲς ποὺ εἶχαν ἀνοιχθεῖ στὸ στήθος μου, γιὰ νὰ τὴν φιλήσω γιὰ τελευταία φορὰ, πρὶν νὰ πεθάνω.

— Νὰ ὁ ἴλιος μου, μουρμούρισε, ἀλλὰ τ' ἀστέρια μου λουπὸν ποὺ εἶναι.

— Χάθῃκαν γιὰ πάντα.

— Ἄλλὰ γιατί εἶσαι πλημμυρισμένος ἀπὸ αἷματα, ἀγάπη μου; Γιατί τὸ πρόσωπό σου εἶναι τόσο γλαυδὸ; Ἄ! ἔξω: Εἶναι τὸ αἷμα τῶν ἀδελφῶν μου, κ' αὐτὸ τὸ σημάδι στὸ μέτωπό σου εἶναι ἀπὸ μιά στάλα ποὺ πεταχτήκα ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ ἀγαπημένου μου ἀδελφοῦ τοῦ Μίλου. Πίσω, πίσω, δολοφόνοι!

Ἐδυστυχισμένος ἐκεῖνος ποὺ χάθη τὰ λογικά του ἀπὸ τὴ λύπη. Δὲν γνωρίζεις οὔτε τὸν πόνο, οὔτε τὴν ἀγωνία.

— Ἄντιο, Μιλέβα.

— Ἄντιο... Ἄντιο!

Δὲν ἐτραβήθηκα, ἀλλὰ ἕνας μακρὺς καὶ σκληρὸς πόνος τῆς βασάνισε τὴν καρδιά.

Ἦθελα νὰ πεθάνω, καὶ θὰ μὲ εἶχανε βάλει στὴν κρύα γῆ, κ' ἐκείνη θὰ ἐρχότανε ἴσως καμμιὰ φορὰ νὰ χύσῃ κανένα δάκρυ στὸν τάφο μου. Μὰ μὴ φωνή μ' ἀρπάξε ἀπὸ τὸ σκοτεινὰ ὄνειροπολημάτά μου. Εἶταν ἡ φωνὴ τῆς ἐκδικήσεως. Ἐμαθα δι τὸ κάμποσο Σέρβοι προδότες εἶχαν ἐνωθεῖ μὲ τοὺς Οὐγγαρέζους. Μέσα στὴν παρέα τους βρισκότανε κ' ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς Μιλέβας. Τὸ αἷμα μου ἐβράζε, καὶ μέσα στὴ φαρμακαμένη καρδιά μου ζύπνισσε μίαν καινούργια δίψα γιὰ ἐκδίκησι.

Ἐτραῖσα στὸ πεδῖον τῆς μάχης, στὸ Σαντά. Δὲν λυπόμουνα κανένα: γέρει καὶ νιοι πέφτανε ὄλοι κάτω ἀπὸ τὰ χτυπήματά μου. Ἀνάμεσα ἀπὸ σύννεφα καπνοῦ παρατήρησα μίαν σημαία. Τὴν ὑπεράσπιζε κάποιος μ' ἀνδρεία. Κανένας Οὐγγαρέζος δὲν θὰ ἦταν τόσο γενναῖος. Ἦταν ἕνας Σέρβος ποὺ τὴν κρατοῦσε. Ἦταν ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς Μιλέβας. Ἀπλά προδότης! Μία σφαιρα μὲ χτύπησε. Δὲν τὴν αἰσθάνθηκα, ἦμουν σὺν τίγρις. Δὲν εἶχα καμμιὰ αἰσθησι γιὰ τίποτε ἀν δὲν ἐννοιωθα τὸ αἷμα τοῦ προδότη νὰ χυθῆ ἀπὸ πάνω μου. Τὸν ἐσκότωσα καὶ τότε πιά ἔχασα τὰς αἰσθήσεις μου.

Ἐστερα ἀπὸ τρομεροὺς πόνους, ἡ καρδιά μου ἄρχισε νὰ χτυπᾷ κανονικά. Γιὰ μίαν στιγμὴ μοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό δι τὸ μπουρούσα νὰ ξαναφιλήσω τὸν ἴλιο εἰς ζωῆς μου. Πέρασα τὸ ποταμὶ Τίσσα. Ἦταν νύχτα περὶ δέκα ἔφτανε στὸ Κικιντοῦ, τὸ ἀλογὸ μου γλιμνίτριζε, ἐνωθεῖ δι τὸ φθάνωμε στὰ μέρη ὅπου ὁ ἀφέντης του εἶχε πηλὸ τὸ ποτήρι μὲ τὸ μέλι καὶ τὸ φραμίκι.

Ἡ σελήνη ἔλαμπε πολὺ ζωηρά. Διάκρινα καλὰ τίς στέγες τοῦ Κικιντοῦ. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούσα φωνὲς ἀπὸ γυναικόπαιδα, καὶ φλόγες ποὺ πεταχτήκαν μέσα ἀπὸ τὰ σπίτια.

— Ποῦ εἶναι ἡ Μιλέβα; φωντοῦσα μ' ἀπελπισία ἐκείνους ποὺ τρέχανε.

Ἄλλὰ κανένας δὲν μπορούσε νὰ μὲ πληροφορήσῃ. Τρεῖς φορὲς ἔβραα γύρω τὴν πόλι μέσα στὶς φλόγες ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ βρῶ οὔτε τὴν ἀγάπη μου, οὔτε τὴν μάνα τῆς. Μέσα στὸ σκοτάδι ποὺ ἔκανε ὁ καπνὸς μίαν ἰλη ἀπὸ Οὐγγαρέζους οἰκτῆρες ἀπάνω μου. Σκέφθηκα πὼς ὁ θάνατος εἶχε ἔλθει ἐπὶ τέλος. Ἄλλὰ ἡ μοῖρα μου μοῦ εἶχε φυλαγμένο ἕναν ἄλλον θάνατο πῶς τρομερὸς... τὴν κρεμάλα!

— Ἡ τύπος εἶναι βαρετὰ καὶ μᾶς τιμωρὴ γιὰ τὰ κριματά μας. Ὁ Θεὸς, ὅμως εἶναι πολυεσπλαχνικός, θὰ βρῆς τὴν συγγνώμη του, παιδί μου, εἶπε ὁ γέρος καπὰς μὲ λυπημένη φωνή.

— Ἀλλοίμονο! ὑπάρχει γιὰ μένα συγγνώμη; ψιθύρισε μέσα στ' ἀναφύλλητά του ὁ κατάδικος.

***

Ἡ Μιλέβα ἔμαθε τὴν τύχη ποὺ τὸν περιέμενε ἀλλὰ δὲν συγκινηθῆκε καθόλου. Γέλασε μονάχα σιγά, κ' ὅμως μὲ πίκρα. Καὶ ὕστερα δταν μίλησε, τὰ λόγια τῆς ἦταν λυπημένα. Ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ τ' ἀκούσανε δὲν μπόρεσαν νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυά τους.

Μετάφρ. Α. Β. Π.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΑΡΑΠΟΝΑ

Τοῦ Λαμαρτίνου

Πρώτη φορὰ ἀρνήθηκες νὰ εἰπῆς τὰ βάσανά σου
Σὲ μίαν ψυχὴ ποὺ ἄλλοτε ἐχρόνηκε ἡ ψυχὴ σου.
Ποῖο τάχα μαθρο μουτικὸ νὰ κρῆθῃ ἡ ταραχὴ σου;
Ἄχ! μ' ἀγαποῦσες! σήμερα μὴ φέγγει ἡ ματιὰ σου!
Πρώτη φορὰ ἀρνήθηκες νὰ εἰπῆς τὰ βάσανά σου...

Ὁ, κλάψε καὶ παρηγοριά θάωθῃς δταν δακρῶσῃς,
Ἄφροδ καιρὸ μὲς τὴν καρδιά βοστῆς τὰ δάκρυά σου.
Πῆς μου τὴ μάθηρ λύπη σου, πῆς μου τὰ βάσανά σου,
Τὶ ἤμπορεῖς νὰ φοβῆθῃς, τί ἔχεις νὰ ἐλπίσῃς...
Ὁ, κλάψε καὶ παρηγοριά θάωθῃς δταν δακρῶσῃς!

Ἄς κλάψωμε καὶ οἱ δύο μας τὴν πρώτη εὐτυχία,
Τὴν παιδικὴ ἀπάτη μας, τὰ πρώτα ὄνειρά μας!
Ἄς κλάψωμε, γιὰ νὰ χυθῆ γαλήνη στὴν καρδιά μας,
Γιὰ ναῦθῃς κἂν στὰ δάκρυα ὀλίγη ἡσυχία.
Ἄς κλάψωμε καὶ οἱ δύο μας τὴν πρώτη εὐτυχία.

Κάμε καὶ ἐμένα σύντροφος εἰς τὴν βωβὴ σου λύπη,
Ἐλάφρως τὴν μάθηρ σου καρδιά ποὺ αἰματῶνι...
Ποῖο τάχα μαθρο μουτικὸ τὰ στήθια σου πληγῶνι;
Ἄχ! εὐσπλαχίσου με καὶ πῆς τί ἔχεις, τί σοὺ λείπει;
Κάμε καὶ ἐμένα σύντροφος εἰς τὴν βωβὴ σου λύπη!

Εἶνε ἡ ψυχὴ μου σύντροφος πιστὴ μὲ τὴν ψυχὴ σου,
Χωρὶς νὰ θέλῃ ἡ μοῖρά μου, χωρὶς καὶ αὐτὴ νὰ θέλῃ.
Μία δύναμις οὐράνια στὶς λύπες σου τὴν στέλλει
Καὶ στὶς χαρὰς σου... πλάσθηκε νὰ εἶνε ἀδελφὴ σου...
Εἶνε ἡ ψυχὴ μου σύντροφος πιστὴ μὲ τὴν ψυχὴ σου...

Ἄχ! ἀν θελήσῃς μίαν στιγμὴ νὰ θυμῆθῃς τὸν χρόνον,
Ποῦ εἰς τὴν ψυχὴ μου εὐρίσκει παρηγοριά ἡ ψυχὴ σου,
Ἄνταν κ' ἀγάπη τρυφερὴ περπατάει μαζὶ σου,
Θὰ ἴδῃς καλλίτερον πολὺ τὸν παρασμένο χρόνον,
Ἄχ! ἀν θελήσῃς μίαν στιγμὴ νὰ θυμῆθῃς καὶ μόνο!

Ἄχ! ἴπερασε ἡ ἀνοιξί... τὸ ὕστερο λουλοῦδι
Μὴ κῶφωμε ἀπ' τὸ στέμμα τῆς τοῦ μοσχουρισμένου,
Γιατί ὁ χειμῶνας ἔρχεται καὶ περτεῖ μαγαρεμὸ!
Θὰ κλάνωμε τί ὄφελει τῆς λύπης τὸ τραγοῦδι,
Ἄφου περάσῃ, ἡ ἀνοιξί μαζὶ μὲ τὸ λουλοῦδι!

Μετάφρ. Εὐγ. Γ. Σπλοκώστα

ΚΑΛΟ ΚΟΝΑΚΙ

Τοῦ Παύλου Δερεουλῆδ

Ἄ, φτωχομάνα, τὴ γαλιὰ στὸ τῆκι τόσα ξύλα;
Ζεστό ἴαι τὸ καλὸβι σου καὶ φτωχὸ τὸ αἶμα...
Ἐστῆνωσα τοῦ κρῖου πῶς δὲν οὐδὲθὸ ἀνατοχίλια,
Κρῆβε τὰ ξύλα σου..., ἀνερὸν φρωτιά τὴ γερατιά.
Καὶ τρέμεις σὺ, γερῶντιοσα... Μὰ ἡ καλὴ γρησθλα
Μοῦ κάνει τὸν κουνρὸ καὶ νῆ, τὴ βροβὸλι σκαλίζει...
Πετῆ μίαν ἀγκάλια κλαδιά στὸ τῆκι καὶ γιομίζει
Καπνὸ καὶ λάμνη μονομῆς ἡ φτωχοκαλυβδοῦλα...

— Ἐ Ζεστίου, παληκάρι μου, καὶ τουρτουροχοινίζει.

Ἄ. φτωχομάνα, δὲν πενθῶ. Γ' αἰγὰ σου, φτωχομάνα,
Γὰ σῶμα ρετινιότο σου γιὰ σένα νὰ φιλῆς...
Ἐγὼ ξεροτραγάνισα στὸ δρόμο κουραγιάνα...
Γ' αἰγὰ, τὸ ρετινιότο σου γιὰ μένη μὴ γαλιὰ! ...
Μὰ τί τραπεζομάνθλια μὸ στρώνης, χριστιανὴ μου! ...
Ἄς λείπουν, σταυροπόδι ἐγὼ τὸ τρώω τὸ ψωμί!
Τραπέζι ἔχω τὸ γόνατο, μαχαίρι τὸ σπαθὶ μου.
Καὶ μὲ τὴ βουκ' ἀμῆσθητη, πετυσιμαί στην γεραμὴ! ...

— Ὁ!...φὰς, παληκάρι μου καὶ πῆ καὶ τὸ κρασί μου!

Μὰ τὰ σεντόνια τὶ τὰ θές; Γιὰ μένασε παλάτι
Ὅκ πᾶν ὁ ἀγερωνας σου, ποῦ σ' ἄγερω παζὺ
Παίρνει τὸ μέτρο του κανεῖς καὶ στρώνει τὸ κρεβάτι...
Ἐκεῖ, κურὰ, σὺν βασιληὰς, κοιμοῦαι, ὡς τὸ ταρὶ! ...
Μὰ κείνη πάλι τὸ γουδί, γουδί, τὸ γουδοχέρι! ...
Σεντόνια στρώνει κατὰσαρα ποὺ μοσχομαρτυροῦν
Σπιτίουα πλῆσι, ἀλουαῖα, καὶ δάσρη καὶ νυχτερί,
Καὶ στὸ σεντόνικι στυβαχτὰ τὸν ἔξω χατρεροῦν! ...

— Παιδί μου, πέσε, κάμε ἔδω κονάκι καὶ λημέρι! ...

Γ' κωχοχαράζει καὶ βαρεθὲ ἀγά, γ' κνὰ ἡ διάνα...
Συπῶς πετιωμιὰ στὸ λεπτο νὰ τρέξῃ στὴ γραμμὴ! ...
Ἐμπρός! σ' ἀφῆνω! ἔξε γεαῖ... μ' ἀλλήθια, φτωχομάνα,
Σὺν πῶς βαρὸ τὸ αἶμα μου τὸ ναῖθῶ ἀπὸ κορμὶ! ...
Γιατί, κυλὴ γειντιοσα, οὐ μάνα μου οὐ ξενί,
Τόσο πολὺ μ' ἐχάιδεψες; γιὰ πῆς μου; ὡς ρωτοῦ...
Κι' ἐκείνη μοσγέλασθη, μοσκακλιμένη κρῶνιει...

— Ἐχω κ' ἐγὼ τ' ἀγόρι μου, παιδί μου, στὸ στεράτο! ...

Μετάφρ. Κλεάνθους Τριανταφυλλοῦ

ΣΧΟΛΗ ΓΛΩΣΣΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΟΝΟΤΙΤΑΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
3-ΦΕΙΔΙΟΥ-3 ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ 1 ΕΤΟΥΣ